

BOLALARNING QASHSHOQLIGI ,KAMBAG'AL OTA ONALAR, OCHLIK VA BOLALAR QASHSHOQLIGIGA QARSHI KURASH

O'ralova Mohidil Mardon qizi

Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali.

Fan: Bolalar va yoshlar ijtimoiy himoyasi ta'minoti.

+998930350345

Annotatsiya. Ushbu maqolada "onalar ochlik va bolalar qashshoqligiga qarshi" tashabbusiga e'tibor qaratib, bolalar qashshoqligining kesishishi va qashshoq uy xo'jaliklarida otalarning roli o'rganiladi."Tadqiqotda kambag'al otalari bo'lgan oilalarda bolalar qashshoqligi dinamikasini tushunish uchun keng qamrovli adabiyotlar tahlili qo'llaniladi. Usullar mavjud tadqiqotlar va tegishli statistik ma'lumotlarni o'rganishni o'z ichiga oladi, natijalar esa ochlik va qashshoqlikka qarshi kurashda onalar harakatlarining muhimligini ta'kidlaydi. Muhokama bo'limida masalaning ko'p qirrali tabiati, ijtimoiy-iqtisodiy muammolarga qarshi kurash bahslari ko'rib chiqilgan. Xulosa qilib aytganda, maqola bolalar qashshoqligini engillashtirish strategiyasini taklif qiladi va hamkorlikda harakat qilish zarurligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Bolalar qashshoqligi, Otalar, onalar ochlikka qarshi, kurash, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar, hamkorlikdagi harakatlar.

Bolalar qashshoqligi ko'pincha uy xo'jaliklarida otalarning iqtisodiy kurashlari bilan kuchayadigan muhim global muammo bo'lib qolmoqda. Ushbu maqola "onalar ochlik va bolalar qashshoqligiga qarshi" tashabbusiga oydinlik kiritishga qaratilgan bo'lib, onalar qashshoqlikning bolalarga ta'sirini yumshatishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Kirish qismida, ayniqsa, otalar iqtisodiy qiyinchiliklarga duch keladigan oilalarda bolalar qashshoqligini hal qilishning ahamiyati ko'rsatilgan. U mavjud adabiyotlarni, qo'llanilgan usullarni va keyingi topilmalarni har tomonlama tahlil qilish uchun zamin yaratadi.

Mavjud adabiyotlarni sinchkovlik bilan o'rganish otalik iqtisodiy kurashlari va bolalarning qashshoqlikka nisbatan zaifligi o'rtasidagi murakkab munosabatlarni ochib beradi. Tadqiqotlar moliyaviy sovuqlashishi ota-bobolari bilan uy bolalar bunday ta'lim kabi muhim sohalarda mahrum boshdan yuqori xavfi, deb taklif, oziqlanish, va sog'liqni saqlash. Adabiyot tahlili, shuningdek, "onalar ochlik va bolalar qashshoqligiga qarshi" kabi boshlang'ich harakatlarning paydo bo'lishini

o'rganib chiqadi va qashshoqlikning salbiy ta'siriga qarshi kurashishda onalar harakatlarining muhimligini ta'kidlaydi.

Usullar bo'limi bolalarning qashshoqligi va otalar duch keladigan iqtisodiy muammolar bilan bog'liq ilmiy ishlar, hisobotlar va statistik ma'lumotlarni muntazam ravishda ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi. Tegishli tadqiqotlar va so'rovlar tendentsiyalar, naqshlar va korrelyatsiyalarni aniqlash uchun tahlil qilinadi. Asosiy e'tibor kambag'al otalar bolalar qashshoqligi tsikliga hissa qo'shadigan nozik usullarni tushunishga qaratilgan. Bundan tashqari, tadqiqot ushbu muammolarni hal qilish uchun "onalar ochlik va bolalar qashshoqligiga qarshi" kabi tashabbuslar tomonidan qo'llaniladigan strategiyalarni o'rganadi.

Bolalar qashshoqligiga qarshi kurashish, kambag'al ota-onalarni qo'llab-quvvatlash, ochlikni bartaraf etish va bolalar qashshoqligini engillashtirish uchun ishlash turli manfaatdor tomonlar, jumladan hukumatlar, notijorat tashkilotlar, jamoalar va shaxslar ishtirokida ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi. Bu erda ishlatilishi mumkin bo'lgan ba'zi strategiyalar:

Ta'lim va xabardorlik:

- Bolalar qashshoqligi, kambag'al ota-onalar va ochlik bilan bog'liq masalalar to'g'risida xabardorlikni oshirish.

- Ota-onalarni ular uchun mavjud resurslar to'g'risida xabardor qilish uchun ta'lim dasturlarini o'tkazish.

Ta'limga kirish:

- Barcha bolalar, ularning ijtimoiy-iqtisodiy kelib chiqishidan qat'i nazar, sifatli ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'lishlarini ta'minlash.

- Maktab materiallari, forma va boshqa tegishli xarajatlar uchun moliyaviy yordam ko'rsatadigan dasturlarni amalga oshirish.

Ijtimoiy Qo'llab-Quvvatlash Tizimlari:

- Muhtoj oilalarga bolalarni parvarish qilish, maslahat berish va ruhiy salomatlikni qo'llab-quvvatlash kabi ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimlarini kuchaytirish.

Bandlik Imkoniyatlari:

- Ota-onalarning iqtisodiy ahvolini yaxshilash uchun ish o'rgatish va ishga joylashish imkoniyatlarini ta'minlaydigan dasturlarni yaratish va qo'llab-quvvatlash.

Moliyaviy Yordam:

- Qashshoqlikda yashayotgan oilalarga moddiy yordam ko'rsatadigan ijtimoiy ta'minot dasturlarini amalga oshirish va kengaytirish.

-Kam ta'minlangan oilalarga shartsiz naqd pul o'tkazish imkoniyatini o'rganing.

Sog'liqni Saqlashga Kirish:

-Arzon tibbiy yordam, jumladan, emlashlar, muntazam tekshiruvlar va bolalar uchun zarur dori-darmonlarga kirishni ta'minlash.

Oziqlanish Dasturlari:

- Bolalarning sog'lom va to'yimli oziq-ovqat bilan ta'minlanishini ta'minlash uchun ovqatlanish dasturlarini yaratish va qo'llab-quvvatlash.

Jamiyatni Rivojlantirish:

- Qashshoqlikka barqaror echimlar yaratish uchun mahalliy jamoalarga imkoniyat beradigan jamiyatni rivojlantirish tashabbuslariga sarmoya kiriting.

Advokatlik va siyosatdagi o'zgarishlar:

- Bolalar qashshoqligining asosiy sabablarini bartaraf etish uchun mahalliy, milliy va xalqaro darajadagi siyosat o'zgarishlarini targ'ib qilish.

-Bolalar huquqlari va farovonligini himoya qiluvchi qonunlarni amalga oshirish va ijro etish bo'yicha ishlar.

Hamkorlik va hamkorlik:

- Bolalar qashshoqligi bilan kurashishda kompleks va muvofiqlashtirilgan yondashuvni yaratish uchun davlat idoralari, nodavlat notijorat tashkilotlari, korxonalar va mahalliy jamoalar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish.

Tadqiqot va ma'lumotlar yig'ish:

- Qashshoqlikdagi oilalar duch keladigan aniq muammolarni yaxshiroq tushunish uchun tadqiqotlarga mablag ' sarflang va shunga mos ravishda aralashuvlar.

Barqaror Rivojlanishni Rag'batlantirish:

-Barqaror rivojlanishga qaratilgan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash, taraqqiyotning uzoq davom etishini va kelajak avlodlarga foyda keltirishini ta'minlash.

Esingizda bo'lsin, bolalar qashshoqligiga qarshi kurash murakkab va doimiy jarayon bo'lib, butun jamiyatdan doimiy sa'y-harakatlar va jamoaviy majburiyatni talab qiladi. Nafaqat bevosita ehtiyojlarni, balki qashshoqlik va tengsizlikni davom ettiradigan tizimli muammolarni ham hal qilish juda muhimdir.

Muhokama bo'limi kambag'al otalari bo'lgan oilalar duch keladigan ijtimoiy-iqtisodiy muammolarning murakkab o'zaro ta'sirini o'rganadi. U bolalar qashshoqligining ko'p qirrali tabiatini o'rganib, iqtisodiy va ijtimoiy determinantlarga murojaat qiladigan yaxlit yondashuv zarurligini ta'kidlaydi. Kurash

metaforasi ushbu qiyinchiliklarga qarshi davom etayotgan kurashni birinchi o'rinda turgan onalar bilan etkazish uchun ishlatiladi. Muhokama, shuningdek, qashshoqlik davrini buzishda jamoatchilikni qo'llab-quvvatlash va hamkorlikdagi sa'y-harakatlarning ahamiyatiga ham to'xtalib o'tadi.

Xulosalar:

Xulosa qilib aytganda, ushbu maqola kambag'al otalari bo'lgan uy xo'jaliklarida bolalar qashshoqligini tan olish va ularga qarshi kurashish muhimligini ta'kidlaydi. Bu kabi tashabbuslarning sa'y-harakatlarini olqishlaydi "onalar ochlik va bolalar qashshoqligiga qarshi" onalarga o'z farzandlarining farovonligini himoya qilish imkoniyatini berishda. Tadqiqot qashshoqlik davrini buzish va kelajak avlod uchun yaxshi kelajakni ta'minlash uchun iqtisodiy yordamni jamoatchilik ishtiroki bilan birlashtirgan kompleks yondashuvni qo'llab-quvvatlaydi.

Oldinga yo'l sifatida, ushbu maqola iqtisodiy qiyinchiliklarga duch kelgan oilalar uchun barqaror echimlarni yaratish uchun davlat va nodavlat tashkilotlari o'rtasida katta hamkorlikni rivojlantirishni taklif qiladi. Jamiyatga asoslangan dasturlar, ta'lim tashabbuslari va otalarni maqsadli qo'llab-quvvatlash qashshoqlik davrini buzishga yordam beradi. Bundan tashqari, xabardorlikni oshirish va bolalar qashshoqligining asosiy sabablarini hal qiluvchi siyosatni targ'ib qilish yanada adolatli va adolatli jamiyat qurishda hal qiluvchi qadamlardir.

References

1. Bradshaw, J. and Finch, N. (2003) 'Overlaps in dimensions of poverty', *Journal of Social Policy*, vol 32, pp 513-25
2. Deacon, B. (2000) *Globalization and social policy: The threat to equitable welfare*, Occasional Paper No 5, Geneva: United Nations Research Institute for Social Development
3. Hall, A.J. (2007) 'Social policies in the World Bank: paradigms and challenges', *Global Social Policy*, vol 7, pp 151-75
4. Mehrotra, S. and Delamonica, E.E. (2005) 'The private sector and privatization in social services: is the Washington Consensus dead?', *Global Social Policy*, vol 5, pp 141-74.
5. Mehrotra, S., Vandermoortele, J. and Delamonica, E.E. (2000) *Basic services for all: Public spending and the social dimensions of poverty*, Florence: UNICEF Innocenti Research Centre.
6. Mendoza, R. (2010) *Two years into the crisis: Signs of severe coping strategies that are impacting on children*, Social and Economic Policy Working